

Resultaten Periodieke Peiling Onderwijs Nederland

Iedereen is overtuigd van het belang van goed onderwijs.

Om te kunnen praten over de kwaliteit van onderwijs is informatie nodig over het onderwijsaanbod en over de resultaten die met het onderwijs worden bereikt. Daarom voert Cito sinds 1986, in opdracht van het ministerie van OCW, peilingsonderzoeken uit in het basisonderwijs en in het speciaal basisonderwijs.

Door: Miriam Appelman

Opzet onderzoek

Peilingsonderzoek heeft tot doel de kennis, inzichten en vaardigheden van leerlingen aan het einde van het basisonderwijs te beschrijven voor een breed scala aan leer- en vormingsgebieden. De eerste peiling voor bewegingsonderwijs bestond alleen uit een inventarisatie van het onderwijsaanbod in de basisschool. In 1994 vond de tweede peiling plaats. In deze peiling zijn ook leerling-prestaties gemeten en is het gedrag en de attitude van leerlingen in relatie tot bewegingsonderwijs geïnventariseerd. In 2006 vond de derde peiling voor bewegingsonderwijs plaats; 70 scholen, 1650 leerlingen van groep acht. In dit onderzoek is gekeken naar de bewegingsvaardigheid van de leerlingen in balanceren, zwaaien, springen, hardlopen, mikken, jongleren, doelspelen, tikspelen en bewegen op muziek. Ook het onderwijsaanbod is onderzocht en er is geïnventariseerd welke activiteiten leerlingen buiten school op het gebied van sport en bewegen ont-plooiën. De resultaten van het onderzoek worden beschreven in zogenaamde 'balansen'. Deze onderzoeksrapporten worden verspreid onder diverse instellingen in het onderwijsveld.

Balans bewegingsonderwijs

Opvallend is dat op 60% van deze scholen het bewegingsonderwijs gedeeltelijk of geheel wordt gegeven door een vakleerkracht. Dit is een stijging van 20% ten

Balanceren

opzicht van de vorige peiling. Wat betreft de invloed op de doelstellingen is dit van weinig belang. Bij zowel groeps- als vakleerkrachten blijkt 'plezier laten ervaren in het bewegen in sport en spelsituaties' de belangrijkste doelstelling te zijn. Hierna volgen 'sociale en emotionele vorming' en 'de eigen sportieve mogelijkheden laten ontdekken'. Pas dan ontstaan verschillen in prioriteit en hecht de vakleerkracht meer aan 'kennismaken met de mogelijkheden van sport en spel' terwijl voor de groepsleerkracht 'ontspanning ter afwisseling van het cognitieve' meer van belang is. Wat betreft de reguleringsdoelen is het zo dat de vakleraren hier over het geheel genomen meer aandacht aan besteden. Op 29% van de scholen wordt extra school-

gymnastiek voor kinderen met motorische achterstand of MRT aangeboden.

De onderwijstijd voor het vak bewegingsonderwijs is gelijk gebleven; ongeveer 90 minuten per week.

In 35% procent van de gevallen is er een significant verschil tussen scores van de leerlingen waar de vakleerkracht alle lessen bewegingsonderwijs verzorgt ten opzichte van de scores van leerlingen die alleen les krijgen van een groepsleerkracht.

Achtergrondkenmerken van de leerlingen zoals geslacht, bodymassindex en de mate

van buitenschoolse activiteit zijn ook van invloed op de scores van leerlingen.

Net als in de peiling van 1994 is 80% lid van een sportvereniging of gaat ergens naar toe om les te krijgen in een bewegingsactiviteit. Een hoger percentage dan in 1994 doet aan teamsport.

Vooral voetbal, hockey en tennis zijn populairder geworden.

Volgens hun eigen inschatting haalt 29% van de leerlingen de beweegnorm van dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit. Bijna 40% van de leerlingen beweegt vijf dagen in

de week een uur of meer. Op de vraag aan de leerlingen of zij het leuk vinden om te sporten antwoordt 96% met ja. Slechts één procent antwoordt met nee. Het plezier laten ervaren in het bewegen in sport- en spelsituaties lijkt dus gelukt.

Wie meer wil lezen over dit onderzoek kan dit downloaden. De balans over bewegingsonderwijs is te vinden met de volgende link: http://www.cito.nl/share/PPON/Cito_ppon_balans_38.pdf

Correspondentie:

miriam.appelman@kvlo.nl